

Lekcja 7

Temat: Satyra współczesna.

Posłuchaj interpretacji
muzycznej wiersza
Tuwima w wykonaniu
zespołu Bulldog.

Obejrzyj obraz George Grosz'a „Wewnątrz i na zewnątrz”

Kto jest widoczny na obrazie?
(Osoby przedstawione na reprodukcji to kaleki żebrak błagający o jałmużnę oraz bogaty mężczyzna i jego towarzysze w eleganckich strojach w kawiarni).

Co się dzieje na reprodukcji?
(W przedstawionej scenie zostały zestawione ze sobą dwa światy – biedy oraz bogactwa. Ubodzy zajmują się żebraniem, majętni – poświęcają czas rozrywce).

**W jaki sposób
artysta ujął
temat?**

Jakie uczucia wzbudza dzieło?
(Skontrastowane obrazy wywołują sprzeczne uczucia – współczucie dla biedy i zniesmaczenie na widok żyjącego w przepychu mężczyzny).

Jak wygląda sceneria?
(Kolory zostały skontrastowane. Świat biedy jest ukazany jako szary, smutny; bogactwa – pełen barw).

Gdzie mają miejsce ukazane zdarzenia?
(Na ulicy oraz w kawiarni).

► JULIAN TUWIM „MIESZKAŃCY”

- Straszne mieszkania. W strasznych mieszkaniach
- Strasznie mieszkają straszni mieszczanie.
- Pleśnią i kopciem pełnie po ścianach
- Zgroza zimowa, ciemne konanie.

- Od rana bełkot. Bełkocą, bredzą,
- Że deszcz, że drogo, że to, że tamto.
- Trochę pochodzą, trochę posiedzą,
- I wszystko widmo. I wszystko fantom.

- Sprawdzą godzinę, sprawdzą kieszenie,
- Krawacik musną, klapy obciągną
- I godnym krokiem z mieszkań - na ziemię,
- Taką wiadomą, taką okrągłą.

- I oto idą, zapięci szczelnie,
- Patrzą na prawo, patrzą na lewo.
- A patrząc - widzą wszystko oddzielnie
- Że dom... że Stasiek... że koń... że drzewo...

- Jak ciasto biorą gazety w palce
- I żują, żują na papkę pulchną,

- Aż papierowym wzdęte zakalcem,
- Wypchane głowy grubo im puchną.

- I znowu mówią, że Ford... że kino...
- Że Bóg... że Rosja... radio, sport, wojna...
- Warstwami rośnie brednia potworna,
- I w dżungli zdarzeń widmami płyną.

- Głowę rozdętą i coraz cięższą
- Ku wieczorowi ślepo zwieszają.
- Pod łóżka włożą, złodzieja wężą,
- Łbem o nocniki chłodne trącając.

- I znowu sprawdzą kieszonki, kwitki,
- Spodnie na tyłkach zaczerowane,
- Własność wielebną, święte nabytki,
- Swoje, wyłączone, zapracowane.

- Potem się modlą: „od nagłej śmierci...
- ...od wojny... głodu... odpoczywanie’
- I zasypiają z mordą na piersi
- W strasznych mieszkaniach straszni mieszczanie.

- Julian Tuwim, Mieszkańcy, [w:] , Wiersze wybrane, Wrocław 1986, s. 148–149.

zakłamanie

rzeczy
materialne

komfort

banalne
rozmowy

obłuda

CO JEST WAŻNE DLA
MIESZCZAN Z WIERSTA JULIANA
TUWIMA?

wygodne
życie

ubiór

pozory

rzeczy pewne, których
nie muszą
kwestionować

wygląd
zewnątrzny

dobrobyt

chwilowe
kontakty

kariera

praca

JAKIE WARTOŚCI CENIĄ
MIESZKAŃCY WSPÓŁCZESNYCH
MIAST?

anonimowość

rodzina

miłość

prywatność

- ❖ Określ, w jakiej osobie wypowiada się podmiot mówiący w utworze "Mieszkańcy". Swoje wnioski poprzyj właściwym cytatem z wiersza.

-
- ❖ Określ stosunek osoby mówiącej do mieszczan, zaznaczając właściwą odpowiedź:

- ☐ Krytyka
- ☐ Szyderstwo
- ☐ Pogarda
- ☐ Niechęć
- ☐ Ciekawość
- ☐ Życzliwość
- ☐ Podziw
- ☐ Aprobata
- ☐ otwartość

- ❖ Scharakteryzuj tytułowych mieszkańców. Zwróć uwagę na ich wygląd, sposób mówienia i sposób zachowania się.

b=r r=b +z e=m

Posłuchaj utworu "Skamieniali" w wykonaniu zespołu Trzeci wymiar.

Trzeci Wymiar - Skamieniali - YouTube

YouTube - 3WISION

gczenie...

Czy „straszni mieszkańcy” istnieją współcześnie?